

A^o. 1823.N°. 42.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 18den OCTOBER 1823.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, Groot-Kruis der Orde van den Nederlandischen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.

IN RADE.

aan alle die dezen zullen zien of hooren: Aan Saluti doen te weten:

ALZOO het Ons uit eene aanschrijving van Zijne Excellencie den Minister voor het Publiek Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien, gedagteekend Brussel den 25ten april j.l. n°. 22, bekend geworden is, dat Zijn Majesteit de Koning, ten gevolge van Hoogstezels besluit om in den oorlog die tusschen Frankrijk en Spanje uitbreekt, eene strikte onzijdigheid in acht te nemen, den toegang tot de Nederlandsche havens verboden heeft aan alle kommissie-varenders of kapers der oorlogvoerende mogendheden, met bepaling dat die, welke uit rood binnen mochten vallen, verplicht zullen worden om binnen den kortst mogelijken tijd wederom zee te kiezen; dat dit een en ander ook toepaslijk is op derzelver prijzen, en dat het te gelijker tijd ongeoorloofd is verklaard, om in Nederland schepen ter Kaapvaart, onder Fransche of Spaansche vlag uitte rusten, en dat het de bedoeling des Konings is, dat deze bepalingen, zoo wel voor de Kolonien als voor het Moederland geldig zijn;

ZOO is het, dat Wij hebben goedgevonden en verstaan, de vorenstaande bepalingen, bij deze Onze publikatie, te brengen ter kennis van het algemeen, met uitdrukkelijken last op alle Gouverneurs en Residenten, missieders op alle burgerlijke en militaire ambtenaren in het algemeen, wien zulks zoude kunnen of mogen aangaan, om aan deze verordeningen de hand te houden en te doen houden, en om voor de stipte nakoming derzelve de noodige zorg te dragen en bevelen te geven.

En zal tot dat einde deze Onze publikatie worden toegezonden aan de militaire en marine departementen, aan het hoog militair gerechtshof, aan het hoog gerechtshof en aan alle Gouverneurs en Residenten tot derzelver informatie en nagigt, en wijders worden bekend gemaakt door insertie in de Bataviasche Courant.

En op dat niemand hiervan onwetendheid vorenwende, zal dez, alom waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd.

Gegeven te Batavia den 23ten September des jaars 1823.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemeene secretaris,
BOUSQUET.

EXTRACT uit het register der handelingen en resolutien van den Gouverneur Generaal in Rade.

Dingsdag, den 23ten September 1823.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen, dat, te rekenen van den 15 oktober aanstaande, de districten van Indramajoe en Kandang-Oewer, van de residentie Krawang, zullen

zijn afgescheiden, en gevoegd worden bij de residentie Cheribon, ten gevolge waarvan als den de Kalis Sewoe, in stede van de Tjimanok, de scheiding zal maken tusschen de residentien Krawang en Cheribon.

Ten tweede: Dat, van hetzelfde tijdstip, de landen Tagalwaroe, Soemadangan en Kandang-Jampie, thans restorrende onder de residentie Buitenzorg, daarvan zullen worden afgescheiden, en gevoegd worden onder het beheer der residentie Krawang.

Ten derde: Enz.

Accordeert met voorsch. register.

De algemeene secretaris,

BOUSQUET.

EXTRACT uit het register der handelingen en resolutien van den Gouverneur Generaal in Rade.

Dingsdag den 7den oktober 1823.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten derde: Te bepalen, dat alle chefs van departementen, kollegien, of op zich zelve staande ambtenaren, bij het doen eener voordragt tot aanstelling of bevordering van eenen geëmplioerden in hunne bureaux, en voorts alle de genen, welke zich tot het bekomen van eenen post aan het gouvernement zullen wenden, voortaan gehouden zullen zijn, bij hunne voordragten en verzoeken, respectivelijk, te voegen eenen staat van dienst van den voorgedragenen of den verzoeker; zullende in het vervolg geen voordragten of verzoeken te voorschrijven einde bij de regering in aanmerking worden genomen, bijaldien dezelve van zoodanig eenen staat niet zullen zijn voorzien.

Accordeert met het voorsch. register.

De algemeene secretaris,

BOUSQUET.

BENOEMINGEN.

Bij het residentie kantoor de Pranggr R. jansschappen:

Tot eersten kommissie der eerste klasse, de eerste kommissie der tweede klasse C. F. C. B. von Schuckmann.

Tot eersten kommissie der tweede klasse, de tweede kommissie F. T. Morgenstern.

Tot derden kommissie der tweede klasse, de eerste klerk W. A. Nagel.

Tot kommissie-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Pekalongan, de klerk bij dat kantoor, J. C. Jansz.

MILITAIR DEPARTEMENT.

PLAATSINGEN.

Als adjudant bij den kolonel kommandant in het Cheribonsche, de 1ste luitenant H. W. Tich.

Bij het regiment artillerie no. 5.

De 1ste luitenant W. P. K. Brunet de Rochesbrune.

Bij het regiment huzaren no. 7.

De 2de luitenant, J. F. Helmrich.

ZEE-TIJDINGEN.

Schepen in Straat Sunda.

Uitgezeld.

Oct. 12—Amerik. schip Ophelia, Haskell van Batavia den 12den oktober, naar Rotterdam.

Oct. 14—Schip Packet van Amsterdam, F. Lange, van Batavia den 14den oktober, naar Amsterdam.

BATAVIA.

Aangekomen.

Oct. 10—Eng. schip Woodman, H. Ford, van Port Jackson den 20ten augustus, passagiers: kapiteins W. Young en N. Pickersell.

Oct. 11—Eng. brik Colonial Trader, T. S. Perrij, van Pasfourouang den 11ten oktober.—brik Tyndien, Tan Sentik, van Cheribon den 7den dito.

Oct. 12—Schip Everith, J. Edwards, van Tagal den 8ten oktober.—Eng. schip Wellington, G. Maxwell, van Bencoolen den 5den dito, passagiers: de heeren Fid en vrouw, Mijnn en 3 kinderen.—brik Anna Maria, J. F. Elias, van Cheribon den 9den dito, passagiers: de heer van Duckum.—brik Goerab Semoet, Lim Tian ong, van Tagal den 7den dito.

Oct. 13—Schip Juffij, W. Robert, van Tanara den 12den oktober.—brik Jacoba Ambrosia, C. Lorch, van Indramajoe den 12den dito.

Oct. 14—Eng. schip Aurora, P. Earl, van Malacca den 22ten september.—brik Glennevine, F. J. Serge, van Cheribon den 12den oktober.

Oct. 15—Schoener Nazer, Sariff Moestapa Bin Achmat Bakboet, van Cheribon den 9den oktober, passagiers: de heer Muller.—Eng. schip Georgiana, R. Babcock, van Canton den 17den augustus.

Oct. 16—Schoener Pamalang, Tje Hoanboen, van Tagal den 10den oktober.—brik Nooit Gedacht, Minik, van dito den 10den dito.—brik Gollek, Oosman, van Pekalongan den 10den dito.—brik Cato, Allie, van dito den 11den dito, passagier: de heer Kalwaij.—brik Simon Fredrik, P. W. F. Eerhardt, van Indramajoe den 15den dito.

Vertrokken.

Oct. 11—Amerik. schip Ophelia, J. Haskell, naar Rotterdam.

Oct. 12—Schip Packet van Amsterdam, F. Lange, naar Amsterdam, met dertig gepaspoorteerde militairen.—Schoener Rembang, J. C. Ross, naar Sourabaij, passagier: de heer J. Goldsmid.

Oct. 14—brik Josphong, 1e Haptjoen, naar Cheribon.

Oct. 16—Eng. schip Eleanor, C. Tabor, naar Trumon.—Schip Marneek, Sarief Alie Bin Mokien Atas, naar Cheribon.—Voor het gouvernement inhuurd particulier schip Merlo Osman, Sarief Khatem Bin Alie Bargaaba, naar Muntok en Rionw.—Schip Jacobs, J. A. Ba-

West, naar Cheribon.—brik *Isfah*, Sech Awai, naar Samarang.

Oct. 17.—Amerik. schip *Hauqua*, J. Nash, naar Canton.—Eng. schip *George Home*, T. Young, naar Rotterdam.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wachtschip *Tromp*; frogat *Melampus*; schoener *Zeeuwer*; roei-kanonneer-boat No. 4; schepen Jan en Cornelis, Henriette Elizabeth, Waterloo, Java Paket, Concordia, Magbar, Lord Minna, Pamanoean, Baron van der Capellen, Auguste, De Gezusters, Fanij, Nattalia, Mastora, Peking, Buitenzorg, Everle, Jestij; bark Mentor; brikken Baroness van der Capellen, Concordia, Wilhelmina, Katwijk, De Hoop, Japara, Inghien, Geertuida, Lasfum, Colonial Trader, Tjinhien, Anna Maria, Goerab Semoot, Jacoba Ambrouka, Clementina, Golleg, Nooit Gedacht, Cato, Simon Fredrik; schoeners *Maplin*, *Kafoor*, *Pamalang*, *Nazer*—Eng. schepen *Jamima*, *David Malcolm*, *Woodman*, *Wellington*, *Aurora*, *Georgiana*—Fransche brik *Oromase*.—Deensch schip *Gouverneur Bille*.—Amerik. schepen *Paket*, *Diamond*; brikken *Malaj*, *Mars*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Oct. 4.—brik *Johanna*, G. Marthens, van Batavia, passagiers: meijufvrouw J. Pean.

Oct. 6.—brik *Hendrik*, H. Deelken, van Batavia.—Voor het gouvernement ingehuurd: particuliere brik *Experiment*, H. Hooper, van dito, passagier: de heer Major.—Chinesche brik *Malacca*, Tan Kamzo, van dito.—kruispraauwen No. 12 en 13, Oosman en Aboe Bakar, beide van Pekalongan.—kruispraauwen No. 14, Mochamat Yalich, van Japara.

Oct. 7.—Voor het gouvernement ingehuurd: particuliere brik *Malacca*, M. de Costa, van Rembang.—Z. M. kanonneer-boat No. 15, luitenant Kockers, van een kruistogt.

Oct. 9.—schip *Frouw Helena*, S. McGeorge, van Sourabaja, met Z. M. troepen, passagiers: de heer Esche en 2 kinderen.

Vertrokken.

Oct. 4.—schip *Nieuw Victoria*, J. Duncan, naar Sourabaja.—schip *Louisa*, C. Stricker, naar dito.

Oct. 8.—Voor het gouvernement ingehuurd: particuliere brik *Experiment*, H. Hooper, naar Macassar, passagiers: de heeren Major en Van Teutem.—Chinesche schoener *Hocklie*, Tja Pingko, naar Grisse.

Oct. 11.—kruispraauwen No. 12 en 13, Oosman en Aboe Bakar, beide naar Pekalongan.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. kanonneer-boat No. 16; brikken *Johanna*, *Hubertina*, *Malacca*, *Cornelia*.—Arab. brik *Faraholair*; brik *Cheribon*.—Maleische brik *De Goede Hoop*; schoener *Remantjasa*; fals *fala Boeyang Slamet*.—Chinesche brikken *Pieternella*, *Ingsoon*, *Jacoba*.

SOURABAJA.

Aangekomen.

Oct. 4.—schip *Admiraal Buijkes*, J. B. Hodges, van Batavia den 23ten september.—schip *Fatal Ragman*, A. de Parma, van Banjerinasang den 23ten dito, passagiers: de heer Altiaga en een vrouw.

Oct. 6.—schip *Machbarie*, Said Alowie Al-Badat, van Grisse den 5den oktober.—schoener *Melucko*, J. A. Webb, van Batavia den 23ten september.

Oct. 8.—schip *Sourabaja*, J. C. Ross, van Batavia den 26ten september.

Oct. 9.—Z. M. roei-kanonneer-boat No. 6, luitenant Blok, van Rembang den 3den oktober.—schoener *Nieuw Victoria*, J. Duncan, van Batavia den 27ten september.—brik *Malacca*, J. Jouenne, van dito den 27ten dito.—brik *Floris*, Tja Boko, van Banda den 27ten dito, passagier: de heer M. Azimans.

Vertrokken.

Oct. 4.—schoener *Colonial Trader*, T. S. Perff, naar Batavia.

Oct. 5.—Voor het gouvernement ingehuurd: particuliere brik *Besang Baji*, B. Payer, naar Banjerinasang.

Oct. 7.—schoener *De Jonge Fredrik*, P. de Silva, naar Batavia, Rloew en Malakka.—schip *Frouw Helena*, McGeorge, naar Samarang en Batavia, met Z. M. troepen, passagier: de heer Esche en 2 kinderen.

Oct. 8.—schip *Johanna Frederika*, P. de Haan, naar Batavia, passagier: de heer Anthony en kind.

Oct. 10.—Voor het gouvernement ingehuurd: particulier schip *Maria*, A. Audebert, naar Banka.

Oct. 10.—schoener *Melucko*, R. Webb, naar Sourabaja.—brik *Kalljmas*, Ro Bintek, naar Samarang, passagier: de heer P. Brouwer en jufv. Steken.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. frogat *van der Werf*; korvet *Arand*; schoener *Circé*; roei-kanonneerbooten No. 6 en

18; schepen *Jadul Karim*, *Emile*, *Admiraal Buijkes*, *Fatal Ragman*, *Magbarie*, *Sourabaja*; brikken *Amazoon*, *Livana*, *Marzoekie*, *Adlentie*, *Theodora*, *Geap Gwan*, *Tikling*, *Francina*, *Maria Catharina*, *Floris*; schoeners *De Hoop*, *Drake*, *Cecilia*, *Nieuw Victoria*; kottar *De Goede Hoop*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

AMERIKA.

PROVIDENCE (Rhode-Island), den 26ten maart.

Met het schip *Agencia*, kapit. *Tyler*, van Honduras alhier aangekomen, hebben wij het afschrift ontvangen van een exemplaar eener nieuwe en merkwaardige handeling van het congres der provincie San-Salvador de Guatemala, waarvan de bekorte inhoud is als volgt:

In de zitting van den 14den november 1822 heeft evengemeld congres een decreet genomen, in welks inleiding gezegd wordt, dat de provincie San-Salvador het geheele, voormaals onder de benaming van het vice-koninkrijk Guatemala bekende, grondgebied bevattende, zich, den 21sten september 1821, onafhankelijk van Spanje verklaard heeft. Het gezegde decreet behelst vervolgens het onderwerp van bovengemelde zitting, betrekking hebbende in de bevestiging over de vraag, of men zich tot een onafhankelijk volk verklaren, of wel zich met eene andere natie vereenigen zou? Na rijpe overweging volgt alsdan het besluit, dat zij, wegens hare geografische ligging, geringe bevolking en andere bijzondere oorzaken, als onafhankelijke natie niet bestaan kan; dat men zich vervolgens beraden heeft, tot welke natie zij, met het meeste voordeel, haar aanwezen als staat zou kunnen vereenigen; dat het keizerrijk Mexico haar, uithoofde van de zelfde nabijheid, gelijkheid van godsdienst, gelijkheid van taal, zaden, gewoonten, handelsbetrekkingen, enz., de sterkste aanleiding tot vereeniging opleverde, welke dienvolgens ook voorgesteld is geworden. Edoch, dewijl het congres reden had te duchten, dat de Keizer van Mexico de bedongen voorwaarden niet zou aannemen, zoo is men op vereeniging met een ander volk bedacht geweest, en op het denkbeeld gekomen, dat de vereenigde Staten wel geneigd zouden zijn, de vrijheid der provincie te verzekeren en hare welvaart te bevorderen; derhalve heeft men het besluit genomen, eene vereeniging met evengemelde natie, naar de grondregelen hare constitutie, onder beding van op gelijke voordelen in de unie te worden opgenomen, te beproeven; in de veronderstelling, dat de Mexikaansche regering de aan haar aangeboden voorwaarden niet mocht willen aannemen, of de provincie met een inval zou willen bedreigen.

In de zitting van den 21den december 1822 heeft het congres verklaard, dat, gemerkt den inval in de provincie, door de troepen van het keizerrijk Mexico, het voorstel tot vereeniging met hetzelfde wordt ingetrokken, en men zich beschouwt als vereenigd met de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, in naam van welker Republiek men de provincie zal verdedigen.

Ondertekend door de afgevaardigden van S. Vincent, Coynepeque, San-Salvador, Chalatenango, Motapan en Zorateguaca.

De provincie San-Salvador de Guatemala strekt zich uit van den Mexicaanschen zeeboezem tot aan den grooten Oceaan, en is tusschen het eigenlijke Mexico en de republiek Columbia gelegen. Zij bevat slechts omtrent 17 duizend ingezetenen, en een of twee voornaamste steden, en brengt, in den ruimsten overvloed, voort turkch koren, waa, cacao, cochenille, katoen en de beste indigo der wereld.

TURKYE.

Cyperus, den 4den februari.

De gouverneur van dit eiland heeft eenen firman van den Grooten Heer ontvangen, met bevel, om alle de goederen van vermoorde of uit het eiland gevluchte Christenen te verkopen, en de opbrengst daarvan naar Konstantinopel te zenden. De Egyptische soldaten, die de bezetting van het eiland uitsmaken, plunderen alle aan de kust gelegen dorpen, welke bijna geheel door Christenen bewoond werden. De huizen zijn tot den grond toe afgebrand en de inwoners zwaar mishandeld.

SMIRNA, den 4den april.

De benoeming van *Ilusret*-pacha tot den post van groot-admiraal, heeft onder de Grieken eene groote sensatie verwekt. Zij vreezen, in het algemeen, dien kapitein pacha uit hoofde dat hij weten, dat hij, behalve eenen grooten moed, veel slimheid bezit. En inderdaad niemand is onbewust, dat hij op verscheiden tijdstippen, in moeilijke onderomgingen, waarmede de Grooten Heer hem be-

list heeft, volkomen is geslaagd. Het Turksch eskader zal uit omtrent 40 schepen van verschillende grootte samengesteld zijn. Niet de Egyptische en Barbarijse vloeten vereenigd, zal hetzelfde eene ontzagwekkende magt van 120 schepen kunnen opleveren.

In het dagblad *le Spectateur Oriental* leest men eene wijloopige beschrijving van de Grieksche branders, welke voor de Turken zoo schrikbarende geworden zijn, dat hunne vloeten zich niet meer in den archipel durven vertoonen. Deze branders, zegt de turksgezinde dagbladschrijver, laten, met opzigt tot derzelver duivelsche volkomenheid, niets te wenschen overig.

De Grieken zijn, te dezen opzichte, de in de Europeasche oorlogen gewone stoutmoedigheid te boven gestreefd, als waarin men zich vergenoegde met eenen brander af te zenden, terwijl hier degenen, welke dezelve besturen, ze niet verlaten voor dat zij hun doel hebben vervuld. Zulke een brander is zoodanig ingerigt, dat hij zich op verscheiden plaatsen tegelijk aan een schip moet hechten. De brand wordt er door middel van een pistool-schot in geloken, dan slaan, door een vernuftig mechanismus, alle de boorden tegelijk open, zoo dat de vlam van alle kanten uitgebraakt wordt en alzoo in alle rigtingen vatten kan. De behendige stuurman, die den brander bestuurt regeert de roeipen juist op eene omgekeerde wijze als anders. Hij is buiten het schip geplaatst, zoo dat hij zelfs in het oogenblik als hetzelfde reeds brandt, zonder gevaar suren kan. Alles is zeer kunstmatig ingerigt; in alles is voorzien. Al het touwwerk en de zeilen zijn met terpentijnolie ingesmeerd, hetgeen snelijk doet ontvlammen en onmiddellijk een hevig vuur aan het vat zij aanraken, doet mededeelen; op die wijze zijn ook de ra's en het verder rondhout toebereid. Wij geven alhier slechts een zeer onvolmaakt denkbeeld van die vaartuigen. Deskundige lieden bewonderen vooral vier zeer groote branders, als meesterstukken in dat vak.

RUSLAND.

PETERSBURG, den 7den mei.

Het feest van de opstanding, hetwelk, door de Grieksche Kerk, in den nacht voor den eersten paaschdag gevierd wordt, woonde Z. M. de Keizer, benevens H. H. M. M. de Keizerin en de verdere Keizerlijke Familie in de kerk van het keizerlijk winter-paleis bij, en ontving, na het einde van de godsdienst-oefening, de gelukwensen van alle hooge Staats-beambten, generaals en de officieren van de garde.

De minister der financien, werkelijke geheimraad graaf *Gurjew*, is, op zijn verzoek, ter zake zijner zwakke gezondheid, van het bestuur van het financies- en ontzagen geworden. Hem blijft het beheer der kroon-domeinen benevens eenige andere daartoe behorende takken over. Z. M. heeft het departement van financien toebetrouwd aan den luitenant-generaal *Canorin*, die te voren luitenant-generaal des legers geweest is, en, zoo in deze als in verscheiden andere betrekkingen, Zr. Majest. tevredenheid, metgaders het algemeene vertrouwen, heeft verworven, zijnde Z. Exc. ook, door zijne schriftten over onderwerpen van administratie, zoo in het Rijk als buitenlands, op eene voordeelige wijze bekend.

Ook de ministers graven *Kotschubj* en *Lobanow-Rostowski* hebben hun ontslag bekomen; men noemt als derzelver opvolgers de heeren van *Blurawiew* en van *Bolodikow*.

Men zegt ook, dat de heer van *Obreskow*, als chef van het toldepartement, zijn ontslag zou gevraagd hebben, en men noemt als zijn opvolger den generaal *Gargeli*, gewezen politie-meester der residentie-stad.

(Staats-Courant.)

DUITSCHLAND.

HAMBURG, den 13den mei.

In de Berlijnsche dagbladen leest men de volgende berigten van Weenen van den 3den dezer:

„Men verzekert, dat Z. M. de Keizer, op herhaald dringend aanzoek van den minister van financien, nog nader in een aanmerkelijk verlos van manschappen heeft bevestigd, waardoor de hoop op het behoud des vredes versterkt is. Ook zou Z. M. verordend hebben, dat de aspiranten tot Staats-ambten, gedurende de eerste zes jaren, om niet zulke diegenen bewijs moeten leveren, dat zij in staat zijn, zoo lange, als hunne eigene middelen, in hun onderhoud te voorzien.

„Dewijl de onnatige toeneming der handels- en nering-akten den ondergang van verscheiden families te weeg gebragt heeft, zoo zal er, tot nader order, geen akte tot handel en nering meer worden verleend.

Te Krakau is onlangs eene verordening van politie uitgevaardigd, bij welke aan de timmerlieden, op eene boort van 18 gulden, verboden wordt, doodskisten ter verkoop of openlijk ten toon te stellen.

BETEREN.

BANZIG, den 13den mei.

Te Weissenstadt, in den krets van den Opper-Mein, is, eenige dagen geleden, in het huis van een spijermaker, brand ontstaan, welke, door een geweldigen wind voortgedreven, dat gehele stadje, met uitzondering van 2 huizen, heeft verwoest. Deszelfs bevolking bedroeg uit 1530 inwoners. Tot overmaat van ongeluk, had men uit een grooten vijver, welke niet verre van daar ligt, het water laten afloopen, om er de visch uit te vangen.

ZWITSERLAND.

SCHAFFHAUSEN, den 5den mei.

Wij kunnen heden aankondigen, dat de onderhandelungen, betrekkelijk het sluiten van een handels-traktaat tusschen Zwitserland en Sardinië, met ijver voortgezet worden en dat men van weerskanten een dult aan den dag legt om dezelfde te doen vorderen en tot een goed einde te brengen. De minister van Sardinië ontwikkelde in een afzonderlijke memorie, welke aan de kantonnale gouverneminten medegedeeld is geworden, de groote voordeelen, welke er voor het Zwitsersche Bondgenootschap in gelegen zouden zijn, om als de uit Zuid-Duitschland komende koopmanschappen, die naar de havens van de Middellandsche zee bestemd zijn, door Zwitserland, Piemont en het Genueesche te vervoeren en om dezelfde rigting te geven aan de koopmanschappen, welke uit de Middellandsche zee komen en voor het Zuiden van Duitschland bestemd zijn.

ITALIE.

CARRARA, den 12den april.

Den 25sten der afgelopen maand is er uit een onzer marmer-groeven, *la Ravaccione* genaamd, een blok marmer van 17 (romeinsch) palmen lang, 16 palmen en oncen breed en 8 palmen 9 oncen dik, g-h-a-l. Dit stuk marmer is van de grootste schoonheid, en best in om naar Parys vervoerd te worden, ten einde te strekken tot het vervaardigen van een standbeeld te pater voor *Lodewijk XIII.*, waarvan de uitvoering aan den heer *Dupatij*, lid van het koninklijk instituut van Frankrijk, is opgedragen.

Dewijl er nog nooit een blok marmer van dergelijke grootte uit onze bergen gehaald is, in welke men tot dus verre geenen regelmatigen weg heeft kunnen graven, om op de ongeschikte gewaarten te vervoeren, zoo welke deze bewerking de algemeene nieuwsgierigheid der inwoners. De gouverneur der staten van Massa en Carrara, als ook de regering en verscheiden aanzienlijke heeren en dames, bezagen zich derhalve, door nieuwsgierigheid gedreven, naar de plaats, waar de zaak kon te geschieden, dewelke, hoezeer vol gevaar, met eene zoodanige bevenigheid uitgevoerd werd, dat alle de toeschouwers daarover verwonderd waren.

Na den afloop der kunstbewerking werd er een prachtig colation voorgediend op een blok marmer van 22 palmen oppervlakte, hetwelk tot tafel strekt. Nooit hebben onze wijdbare marmers-groeven zulk een schouwspel opgevoerd. Ook heeft men onzer beste landschap-teekenaars zich met eene schets van hetzelfde bezig gehouden, en zal dezelve in plaat doen brengen.

(Staats-Courant.)

SPANJE.

SEVILLE, den 5den mei.

In de zitting der Cortes, van den 26sten II., heeft de president eene dépêche van den minister van binnenlandsche zaken voorgelezen, bij welke de Cortes oordeligt worden, dat Z. M. den heer *Vadillo* tot minister van binnenlandsche zaken *ad interim* benoemd had.

Den volgenden dag nam de afgevaardigde *Salva* het woord op, en zeide, dat het wettigst, dat Z. M. aan de natie uitgevaardigd heeft, aan alle de afgevaardigden rondgedeeft zijnde, hij voorstelde, een adres aan den Koning te presenteren, om denzelve te bevestigden, dat de Cortes in hoogsteszelfs vaderlandsche gevoelens deel, en dat, aangezien den tagchalen toestand, in welchen de natie zich bevindt, zij niet van meening zijn, dat het geraden zou wezen, de ministers te bedanken, alvorens het nieuw ministerie samengesteld is.

De heer *Gallano* verzette zich tegen dat voorstel, en was van gevoelen, dat er een adres aan den Koning gepresenteerd behoorde te wor-

den; tenzijnde Hoogstdezelve te verzekeren, dat de Cortes met het grootst genoege het manifest, dat hun ter hand gesteld is, hebben gezien, en dat zij, met de gehele natie om zijnen persoon vereenigd, gereed zijn, om alles op te offeren voor de geheiligde zaak der constitutie en voor de onafhankelijkheid van het vaderland. Na eene lange discussie, tusschen de heeren *Salva* en *Gallano*, is het voorstel van laatstgemelde met eene groote meerderheid aangenomen.

In de zitting van den 1sten deser, is de heer *Ferrer* tot president dier maand benoemd.

De Cortes hebben twee wetten, op het formeren van vreedmdelegioenen en op de desertie, aangenomen, en een voorstel, om de nationale karte te veranderen en uit rood, groen en violetkleur samen te stellen, verworpen. Ook hebben zij een verzoek van den generaal *Riego*, om een vrijkorps op te rigten, als inconstitueel, afgeslagen.

FRANKRIJK.

PARIS, den 14den mei.

Zr. M. *Fregat de Juno*, heeft, op de kusten van Katalonie, eenen Spaanschen kaper van 14 stukken genomen en naar Marseille opgezonden.

Gisteren is een geweermaker alhier, die bezig was met een pond donderpoeder, hetwelk hij te droog bevond, te waschen, een droevig ongeluk overgekomen. Het poeder is geslagen en de geweermaker is door den schok opgenomen en tegen den zolder van de kamer gesmeten. De linker hand is hem glad afgeslagen, zoo dat er geen spoor van te vinden is, en hij heeft daarenboven verscheiden zeer zware knuizingen aan verschillende deelen zijns lichaams bekomen. Heden is hem de linker arm afgezet en hij bevindt zich in eenen hoopeloozen toestand. Zijn knecht, die naast hem stond, is er met eene ligte verbranding van het vel in het aangezicht afgekomen. Alle de ruigen en de meubelen in de kamer zijn door den schok aan stukken geslagen.

De *Moniteur* de heden, in zijn niet officieel gedeelte, eenen brief van Aken van den 2den deser mede, zijnde van den navolgenden inhoud:

„Alhier ontvangen brieven van Warschau verklaren ons, wat aanleiding kan hebben gegeven tot de zoo dikwijls herhaalde geruchten van eene aanzienlijke verzameling Russische troepen in Polen. Er hebben inderdaad bewegingen van troepen plaats gehad, maar slechts onder het Poolsche leger, welks regementen georganiseerd zijn op eene wijze dat zij zich op het eerste sein op marsch kunnen begeven, niet eceter dan tot dus verre vromden, dat zij, vthoofde van eenige expeditie hoegenaamd, buiten het koninkrijk zullen trekken.

De Russische troepen in Wolhynie en in de Ukraine liggen steeds gerust in derzelve kampementen, die zeer uitgestrekt zijn. Te Wilna heeft zelfs het gerucht geloopt, dat deze troepen welhaer binnenwaarts in het Rijk zullen terug keeren.

Hetgeen echter de aandacht van het publiek trekt, is een aanmerkelijk rassemblement van troepen in de provincie Wittepsk, alwaar de boeren oproeriglijk geweigerd hebben, zekere belasting te betalen, door middel van welke zij van persoonlijke heereciënsten bevrijd zijn. Deze zaak is tusschen geenszins van eenen zoo gewichtigen aard als verscheiden dagbladen uit het Noorden van Duitschland dezelve hebben voorgesteld.

BARONNE, den 15den mei.

Een brief van eene jonge dagteekening, van Lissabon, meldt, dat de heer *Leseppe*, zaakgast van Frankrijk, bevel ontvangen heeft, om zijne ambtsbezigheden te staken; doch gemaytigd is, in hoedanigheid van consul van Frankrijk, te Lissabon te blijven; hergeen hij doen zou, tot dat hij nadere bevelen van Parijs zou ontvangen hebben.

(Staats-Courant.)

De prins *de Carignan*, kroonprins van Sardinië, is op weg naar het leger van den Hertog van Angoulême, om in hetzelfde, als vrijwilliger, tegen de constitutionele Spanjaarden te dienen.

PARIS, den 25sten mei.

Men verbreidt steeds geruchten, wegens bemiddelende onderhandelungen, die met het Spaansch constitutioneel gouvernement te Seville geopend zijn, of zullen worden, en men schrijft veelal aan dezelve de rijzing toe, welke in de prijzen der fondsen plaats heeft. Men verhaakt onder andere, dat, zoodra de hertog van Angoulême Madrid zal hebben bezet, Hoogstdezelve aan het Spaansche ministerie voorstellen zal laten doen, en dat het gouvernement der Cortes als dan zich geneigd zal verklaren, om zoodanige veranderingen in de

constitutie van Spanje te maken, als de omstandigheden zullen vorderen; dat de verdere punten van verschil, onder bemiddeling van Engeland, zullen worden vereend; hier na te volgen, dat de Franse armee Spanje zal kunnen verlaten, en de constitutionele koninklijke regering haren zetel weder naar Madrid overbrengen.

De bloote aankondiging van dergelijke geruchten, hoe onwaarschijnlijk dezelve ook moogen voorkomen, heeft de partij der hevige antiliberale dadelijk in beweging gebracht. Zij meent, dat de Franse ministers nimmer de troutheid zullen hebben van met de graven bewaarders van Koning *Ferdinand* in onderhandeling te treden. Zij oordeelen, dat de Franse armee niet mag rusten, voor dat Z. M. de Koning van Spanje ten eenemale in vrijheid zal zijn gesteld, dat is, dat Z. M. zich zal hebben begeven onder bescherming van de anticonstitutionele Spaansche troepen, dat men aan de leden der vergadering van de Cortes en andere bekende hoofden der constitutionele partij geene andere gunst mag bewijzen dan de uitreiking van paspoorten, met welke zij zich naar Amerika kunnen begeven, dat men, om daartoe te geraken, zoodra Madrid door de Franse troepen zal zijn bezet, aldaar zal vereenigen eenen breedten raad van alle de Granden van Spanje, welke men zal kunnen bijeenbrengen, en dat deze raad aldaar zal benoemen een regentschap, aan het welk zal worden opgedragen de noodige magt, om Spanje, tot tijd en wille Z. M. de Koning geheel in vrijheid zal zijn gesteld, te regeren, dat dit regentschap in de eerste plaats zal organiseren eene Spaansche armee van 50 tot 80,000 man, welke ondersteund door het Franse leger, belast zal zijn met de verdere betengeling der constitutionelen, die nog welgeracht mochten wezen; om het gezag van het regentschap te erkennen. Voor het overige zouden de Franse legers, zoo lang de vestiging van het nieuw koninklijk gouvernement dit mocht vereischen, de vaste steden aan de Ebro en het grondgebied op den linker oever van de rivier blijven bezetten, terwijl ten overvloede, voor persoonlijke bevalliging, ter beschikking van Z. M. den Koning zoude worden gesteld eene genoegzaam sterke Franse, of Zwitsersche garde.

Het ontbrekt intusschen niet aan lieden, die twijfelen, of deze insigten wel goede stromen met de persoonlijke gevoelens van den hertog van Angoulême; ongerkend de bedenkingen, welke Engeland tegen eene militaie occupatie van een gedeelte van Spanje zoude kunnen in het midden brengen. Bijaldien het werkelijk in Madrid een regentschap wordt ingesteld en plegtig door de Franse regering erkend, kan men kwalijk eene onderhandeling met de constitutionele overheid verwachten en zoude de strijd tusschen dezelve en het nieuw gouvernement, met den volstrakten val van een van beide moeten eindigen. De herhaalde verzekering van de ministeriele bladen, dat verscheidene Granden van Spanje, bekend als ministers onder het voormalig alleenheerschend gezag, of als bekende aanklagers van den regeringsvorm, als de Hertogen *Casa Irujo*, *de San Carlos* en *Infantado*, dezer dagen naar Madrid vertrokken zijn, zoude in de daad op het benoemen van een regentschap kunnen doelen, en zulks zoude nog waarschijnlijker worden, indien het berigt, als of de gewezen Koningin van Etrurie, Prinses van Lucca en zuster van den Koning van Spanje, dezer dagen Carcassone was gepasseerd, op hare reize naar Madrid, op de waarheid gegrond was.

De ministerielen en antiliberale verzekeren steeds dat de constitutionelen bij de natie geen den minsten steun vinden; dat zij aan alle kanten worden verlaten. In de berigten, welke van hunnentwege worden medegedeeld, leest men dan ook zoo vele opgaven van de vreugdebetrooning, met welke de Franse armee in de beide Castillen wordt ontvangen, dat men er kwalijk aan twijfelen kan, of een gedeelte der bevolking is onverschillig, of de constitutionele orde van zaken geenszins toegedaan. Het blijft echter niet, ten minste op geene genoegzame zekere wijze, dat de zoodanaamde troepen van het geloof aanmerkelijk worden versterkt, en dat Spanjaarden van eenig aanzien of invloed zich dadelijk tegen de constitutionelen verklaren. Ook verzekeren de liberalen bij voortdurend, dat, naar mate de Franse legers voorttrekken, de aanzienlijkste inwoners de wijk nemen. In Catalonie alleen schijnen de Franse troepen bij een gedeelte van de bevolking eenen kennelijken geest van tegenstand te vinden. Ook in dat gewest beginnen de uitgewekene Spanjaarden die met de Franse troepen zijn terug gekeerd, bloedige wrede uitoeffeningen en bemerkt men meer dan elders sporen van een burgeroorlog.

(Haarlemsche Courant.)

GROOT-BRITANNIE.

Londen, den 13den mei.

De President der Vereenigde Staten heeft, ter gedachtenis der tuisterlijke dienften, door den generaal-majoor *la Fayette*, gedurende den oorlog der omwenteling, aan Noord-Amerika bewezen, gelast, dat de forterres aan de Straat (the Narrows) bij Baltimore, voorheen fort Diamant genaamd, in het vervolg den naam zal dragen van fort la Fayette. De plegtigheid diert naamsverwisseling heeft, den 2den april, ten een are in den achtermiddag plaats gehad. Tot viering dezer gebeurtenis is, op bevel van den generaal-majoor *Morton*, door een bataillon der artillerie brigade, een salve van de batterij gelost.

den 23sten mei.

Bergingoren is bij het Lagerhuis, door den heer *James Macintosh*, eene zeer uitgebreide redevoering uitgesproken, welke met groote aandacht is aangehoord. Hij heeft verschillende besluiten voorgesteld, ten doel hebbende, om, in zekere gevallen, de doodstraf af te schaffen, en die door gevangenis-straf of deportatie, enz. te doen vervangen; en voorts, om een groot aantal strafwetten, waarvan de bepalingen zoo gestreng zijn, dat dezelve zelden ten uitvoer gebragt worden, in te trekken. Hij zeide, dat er thans nog 900 van die wetten van kracht waren, terwijl er slechts twintig werden ten uitvoer gebragt. Hij eindigde zijne redevoering met voor te stellen, dat het dienstig zou zijn, om de doodstraf, ingevalle van gepleegde dieverij in winkels, bewoonde huizen en op vaarbare rivieren, af te schaffen.

De heer *Peel* was van gevoelen, dat eene revisie der criminêle wetten dienftig was; doch vond de onderwerpen, in zijne redevoering verhandeld, van belang genoeg, om afzonderlijk onderzocht te worden.

Het eerste der besluiten in omvraag gebragt zijnde, werd hetzelfde met eene meerderheid van 76 tegen 65 stemmen verworpen, hetgeen geen gevolg had, dat ook de andere besluiten, zonder eenige verandering, werden afgekeurd.

Een ander voorstel van den heer *Richard Martin*, strekkende, om de hieren en honden-gevechten te verbieden, onderging hetzelfde lot en werd met 47 tegen 18 stemmen van de hand gewezen.

Van Winchester wordt, van den 17den mei, het volgende geschreven: „Laatsleden woensdag hebben eenige landbouwers in een veld, toebehoorende aan den heer *Henry Noyes*, te Thruxton, in de nabijheid van Weyhill, op omtrent twee voeten diepte, eenen zeer fraai ingelegden vloer ontkend, welken men veronderstelt, den grond van eene tent te zijn die door eenig roomsch generaal is bezet geweest. Men heeft de aarde er van weggeruimd, en op eenige weinige nitroveranderingen na is het een zeer volmaakt overblijfsel der oudheid. Alles is zeer fraai. Op de kanten van den vloer leest men de volgende inscriptie, welke onbeschadigd is gebleven: *Quintus Natalus Iuvialinus et Bodeni.* (Staats-Courant.)

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 17den mei.

Het genootschap *Arti Salutaris* besloten hebbende, aan de nagedachtenis van den ontferflijken ontdekker der koepok-inenting, den Engelschen geneesheer *Jenner*, eene gepaste hulde toe te brengen, vierde, den 14den dezer, den dag, waarop, voor 27 jaren, de koepok-inenting voor het eerst door hem kunstmatig verrigt werd, in de Garnalen Doelen, met een plegtig feest ter herinnering van die altoos gedienwaardige gebeurtenis. Des avonds vergaderden de leden van het genoemde genootschap, benevens eene talrijke en achtienwaardige schaar van geneesheeren en heelmeeesters; en vele aanzienlijke mannen van onderscheiden stand, daartoe uitgenoodigd, ter genoemde plaats. De voorzitter, de hooggeleerde heer *C. van der Breggen* Ca., voerde, op verzoek van het genootschap, bij die gelegenheid, het woord, en bragt aan den eelen *Jenner* de verdiende hulde toe, verheffende dezen dag, op eenen warm gestemden toon, tot eenen feestdag der geheele menscheit. Het borstbeeld van den grooten man, door den voorzitter uit Engeland bekomen, stond voor het spreekgestoelte, met eenen snijder omhangen. Toen de spreker tot in het midden van zijne rede gevorderd was, ontsluitte hij hetzelfde drukte de welverdiende burgerkroon op het achthoofd, terwijl de feestmuziek zich hoorbaar liet. Op het voetstuk, waarop het borstbeeld geplaatst was, las men het gepaste opschrift: *E. JENNERO, insitionis variolarum vaccinarum principi de genere humano optime merito: Dies XIV. Maji sempiternum sacra.* De redenaar, na de verdiensten van *Jenner* op een waardigen feesttoon verheven te hebben,

gaf zich na meer over van de opzettelijke uitboezeming van bewondering, eerbied en dankbaarheid voor dezen ontferflijken weldoener des menschedoms, waarna hij aan het Amsterdamsch Genootschap, ter bevordering der koepok-inenting voor minvermogensden en deszelfs eerste oprigting, den welverdienden lof toebrengt, aan de leeraren van den Godsdienst zijnen dank betuigt voor derzelver ijverige medewerking, tot de uitbreiding der vaccine en de verbanning van vooroordeelen, de pogingen der edele maatschappij *Tot Nut van het Algemeen*, daartoe zoo veelvuldig aangewend, met gevoel herdacht, en den wensch uitboezemde, dat de pokkenpest, door de vaccine eenmaal geheel en al mocht worden verbanen, eindigende met eene warme verheffing van de zegenrijke geneeskunst zelve. Hierna sprak een der eerste verspreiders der koepok-inenting alhier, het lid des genootschaps, de heer med. doct. *de Leman* eenige verzen uit van den heer *Barbaz*, waarbij hij eenige dichtregelen van zich zelve voegde, en zoo eindigde dit feest tot alier genoegen.

De leden des genootschaps hielden onderling eenen vriendschappelijken avond-maaltijd, waar gille vrenge heerschte, en waarbij zoo wel een *Jenner*, als aan de eerste verspreiders der koepok-inenting in ons vaderland, aan het genootschap der koepok-inenting voor minvermogensden, aan de geneeskundige commissie, den Koning, het Vaderland, en de regering dezer stad, door onderscheidene toosten, telken reize door muziek afgewisseld, gedacht werd.

Mogt dezels een feestdag der geheele menscheit, en als de zegepraal van leven, gezondheid en schoonheid over eene verwoestende pest-ziekte, meer en meer algemeen erkend en door dankbare harten gevierd worden!

(Staats-Courant.)

MENGELINGEN.

ZELDZAAM VOORBEELD VAN ZELFMOORD DOOR VRIJWILLIGE UITHONGERING.

(London medical and physical Journal, March 1822.)

ANTONIO VITERBI werd als medepligtig aan eenen moord, dien hij echter tot zijne laatste oogenblikken standvastig ontkende, door het gerecht, welks leden zijne persoonlijke vijanden waren, ter dood veroordeeld. Nadat hij te vergeefs geappelleerd had, vatte hij het voornemen op, in de gevangenis een einde aan zijn leven te maken. Om zijn doel te bereiken, onthield hij zich drie dagen lang van alle voedsel, en sloeg toen eene groote hoeveelheid van hetzelfde naar binnen, in de hoop, dat het bovenmatig gebruik daarvan, na zoo lang vasten, den dood ten gevolge zoude hebben. De natuur vervulde echter zijnen wensch niet. Daarna gaf hij zich vrijwillig aan den hongerdood over, en wankelde niet in zijn voornemen, ofschoon hij tweemaal gevatelijk ziek werd, en eerst op den een-en-twintigsten dag den geest gaf.

Gedurende de eerste drie dagen gevoelde *Viterbi* de steeds toenemende hongerpijn; doch hij verdroeg dezelve met moed, gelijk de eerste keer. De minister, dien men hiervan onderrigtte, gaf bevel, hem dagelijks water, brood, wijn en soep voor te zetten. *Viterbi* verried geen teken van zwakte, en schreef, met de hem eigene gemakkelijheid, in zijn dagboek. Op den vijftien dag voegde zich bij den honger een lastige dorst, welke den zesden zuik eene hoogte bereikte, dat hij zijne lippen van tijd tot tijd bevochtigde, en de keel met water gorgelde, om de brandende pijn aldaar te vermindere. Den zesden waren de krachten een weinig afgenomen; intusschen bleef zijne stem helder, de pols regelmatig, en eene natuurlijke warmte over zijn geheele ligchaam verspreid. Eenige uren slap in den nacht verkwikten hem. Tot den tienden steeg de dorst, niettegenstaande het gorgelen, steeds hooger en hooger; en op dezen dag overmeesterde hem de pijn zoo zeer, dat hij eene kruik met water aangreep, en daaruit bovenmatig dronk. De zwakte was in de laatste drie dagen aanmerkelijk toenomen; stem en pols waren zeer zwak, en de ledematen koud.

Den volgenden dag dikteerde hij zijn dagboek, hetwelk hij tot hiertoe zelf had aangehouden, en onderteekende het geschrevene. In den nacht van den twaalfden klom de zwakte tot den hoogsten trap; de pols zonk; het geheele ligchaam werd koud, en de dorst veroorzaakte ondragelijke pijn. Op den dertienden greep de ongelukkige, den dood nabij wandende, op nieuw naar de waterkruik, en dronk tweemaal. Hij verheugde zich over zijn naderend einde, legde zich te bed, en zeide, met eene soort van zelfvoldoening, tot de soldaten, die hem bewaakten: „Ziet hier, hoe sterk ik mijzelf beheerscht heb!” Na een vierde uur eichte hij wat brandewijn; dan, daar de oppasser denzelfden niet in voorraad had, gaf hij hem omtrent vier theelepels vol van den aanwezigen wijn, waarop hij

langer dan vier uren sluimerde. Bij het ontwaken des morgens van den veertienden werd hij woedend over het toenemen zijner krachten, verweet de oppasser, dat zij hem bedrogen hadden, liet zijn hoofd tegen den muur, en zoude alzoo een einde aan zijn leven hebben gemaakt, hadden zij hem daarin niet verhinderd.

Gedurende de beide volgende dagen weerstond hij zijne neiging tot drinken, en spoelde nu en dan den mond met water. Des nachts gevoelde hij zich uitermate verzwakt, doch des morgens wederom versterkt, en schreef toen eenige regels.

Den zeventienden dag (des morgens te vijf ure) waren zijne krachten bijna geheel verdwenen, de pols nauwelijks te voelen, de spraak onverstaanbaar, en het ligchaam stijf; zoo dat men geloofde, dat hij het volgende oogenblik den laatste adem zoude uitblazen. Om tien ure bevond hij zich iets beter; de pols, de stem en de warmte verheven zich weder.

Van den zeventienden tot den twintigsten werd hij nog onverzetteliker in zijn voornemen om te sterf. Op den negentienden dag overweldigde hem het gevoel van honger en dorst zoodanig, dat hij in het begin enige tranen sloopte; maar zijn onverzettelike wil trotseerde terstond dit offer aan de menschelijke natuur. Voor een oogenblik scheen hij wederom in het bezit zijner volle krachten te zijn, en zeide in tegenwoordigheid van den cipier en zijne wachters: „Uthouden wil ik het, wat ook de gevolgen er van zijn mogen; de geest zal sterker zijn dan het ligchaam; de kracht dat ziel zal niet waken, ofschoon ook die van het ligchaam dagelijks meer en meer afneemt.” Terstond na deze krachtige taal overvielen hem eene huivering en sterke koude; voornamelijk langs de leden en beenen. Gedurende dezen dag gevoelde hij van tijd tot tijd eene pijnlijke gewaarwording in het hart en ruischen in de ooren. Des namiddags werd hem het hoofd zwaar; doch zijne geestvermogens bleven ongestoord, en hij gaf zijne gewaansworsingen, naar gewoonte, door teekens met de hand te kennen.

Den twintigsten verklaard *Viterbi* aan den arts en den cipier, dat hij zijne lippen niet wederom wilde bevochtigen, en zeide, terwijl hij zijn einde voede aaderen: „Ik ben gereed, deze wereld te verlaten.” De dood vervulde ook ook eindelijk den wensch eens mans, die deszelfs komst mogelijk onder alle menschen het meest verlangd, en welke hij zoo langen tijd deze gunst in zijnen rampzaligen toestand geweigerd had. De uitreiking van het dagboek, hetwelk *Viterbi* tot zijne laatste oogenblikken had vervolgd, werd aan de naastbestaanden van den overledenen geweigerd.

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia mits deze bekend makende, dat onlangs op de reede voor de stad, een zwaar anker is opgevischt, bij gissing wegende ruim 3000 ponden, verwittigt daarbij tevens, dat hetzelfde voor ieder en een iegelijk, welke vermeenen mogten daarop eenige aanspraak te kunnen maken, ter bezigtiging aan s'lands equipage-werf gedeponceerd ligt, alwaar mede de reclames op hetzelfde kunnen worden ingediend.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.
Batavia, den 4den october 1823.

DE Prokureur-Generaal bij het Hoog Gerechtshof over Nederlandsch Indië, krachtens resolutie van den Gouverneur-Generaal in Rade, van den 28sten augustus 11. no. 6, in de consignatie-kas van den Raad van Justitie te Batavia, eenige gelden en kostbaarheden gedeponeerd hebbende, als daar zijn een zak met Spaansche matten, eenige kristen met gouden en andere scheden, knopen, arm- en vingerringen met en zonder steenen, wapens en kleedingstukken, gediend hebbende als stukken van convictie in de criminele procedures, tegen de Inlandische matrozen, *Kliwon, Kalio, Sowoko* en *Soioij*, afkomstig van een waarschijnlijk, doch tot heden onbekend, afgehoopen schip;

Roep bij dezen o:

Allen en een iegelijk, die sustineren mogten op voormelde goederen eenig regt van eigendom te hebben, om, na onderzoek van dat regt, naar bevind van za-

(Zie verder het eerste Bijvoegsel.)

ZATURDAG, den 18den OCTOBER, 1823.

NUMMER 179.

Ben, daarover had te zien beschikken.
De Prokureur-Generaal voornd.
ESSER.
Batavia, 7den october 1823.

Bekendmaking.

DE Kommandant en Directeur der Koloniale Marine, als daartoe bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, gedateerd 13 dezer, no. 6, geautoriseerd, zal, ten overstaan van den haven- en equipage-meester alhier, op donderdag den 20sten dezer, publiek doen verkoopen, Zr. Ms. afgekeurd schip Taom, zoo als die bodem is liggende op de bank voor de rivier, zonder eenige inventaris-goderen; zullende de verkoop op bovengemeld den dag precies te 11 ure plaats hebben, tot plaats alwaar door vendumeestren vendutie zal worden gehouden.

De romp kan inmiddels dageliks bezigtigd worden.

De Kommandant en Directeur voornd.
VAN SCHULER.
Batavia, den 15den october 1823.

Advertentie.

OP dingsdag den 21sten october eerskomende, des morgens te negen ure, zal, onder nadere approbatie van het Gouvernement, door den ondergeteekende, te Samarang, publiek worden uitbesteed.

Het approprieeren van het steenen gebouw te Samarang, voor logies van doormarcheerende kavallerie.

Het plan en de voorwaarden van dit werk, zullen acht dagen, vóór de uitschrijving, in de Hollandische en Chinese taal ter lezing liggen, ten kantore van den eersaankwanden ingenieur, van des morgens negen tot twaalf ure, doof wier tevens alle mondelinge onderrichtingen, des verlangende, gegeven zullen worden; op dag en dato als boven, zal door den ondergeteekende te Samarang, des morgens te negen ure, locale aanwijzing gedaan worden.

Welsverrede, den 1sten october 1820.

De kapitein eersaankwanden ingenieur in de 1ste groote militaire afdeeling.

W. BROUWER.

OP den 1sten november aanstaande, zal, krachtens autorisatie van Zijne Excellentie den Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, publiek, aan den meestbiedende, worden verkocht, dertien oude, echter bruikbare, gouvernementale praauwen, liggende in de rivier bij de pakhuizen te Sjakao-Bandong, alwaar dezelve dageliks kunnen worden bezigtigd.

Namens den Resident der Preanger Regentichappen,

De BUIJ,

Secretaris.

Panjar, den 15den october 1823.

Pro Deo.

Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Samarang, op het door den procureur Andries Hartfinck, in hoedanigheid als generale gemagtigden, ad lites, van de wees- en boedel-kamer dezer stede, in hoedanigheid als plaatselijke defoliate boedelkamer, in dato den 15den september 1823, bij rekweste gedaan verzoek, geaccordeerd heeft citatie, bij edicte, tegen alle en een iegelijk die eenige actie of pretentie vermenen mogten te hebben, op of tegen de defoliate boedels van wijlen J. F. Betcke en J. Schouten, weduwe Rossler; Zoo is het, dat ik Daniel Pijl,

eerste deurwaarder en gezwooren exploitateur bij den Raad van Justitie voornoemd, mits dezen dagvaard, alle en een iegelijk die eenige actie of pretentie op en tegen de voornoemde boedels van J. F. Betcke en J. Schouten, weduwe Rossler, vermenen mogten te hebben, om in persoon, of door gemagtigden, te compareren ter openbare rolle van gemelden Raad, op woensdag den 29sten october 1823 aanstaande, des morgens de klokke half acht ure, ten einde aldaar hunne pretentie aan te geven, te verifieeren, en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan en gepubliceerd, na voorgaande klok-slag, te Samarang, den 19den september 1823.

Eerste deurwaarder en gezwooren exploitateur voornoemd,
D. PIJL.

Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Samarang, op het door den procureur Andries Hartfinck, in hoedanigheid als generale gemagtigden, ad lites, van de wees- en boedel-kamer dezer stede, in hoedanigheid als plaatselijke defoliate boedelkamer, in dato den 15den september 1823, bij rekweste gedaan verzoek, geaccordeerd heeft citatie, bij edicte, tegen alle en een iegelijk die eenige actie of pretentie vermenen mogten te hebben op of tegen den defoliate boedel van wijlen A. L. du Riel Razoux;

Zoo is het, dat ik Daniel Pijl, eerste deurwaarder en gezwooren exploitateur bij den Raad van Justitie voornoemd, mits dezen dagvaard, alle en een iegelijk die eenige actie of pretentie op en tegen den voornoemden boedel van A. L. du Riel Razoux, vermenen mogten te hebben, om in persoon, of door gemagtigden te compareren ter openbare rolle van gemelden Raad, op woensdag den 29sten october 1823 aanstaande, des morgens de klokke half acht ure, ten einde aldaar hunne pretentie aan te geven, te verifieeren en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffigeerd, na voorgaande klok-slag, te Samarang, den 19den september 1823.

Eerste deurwaarder en gezwooren exploitateur voornoemd,
D. PIJL.

ALZOO Johannes Wilhelmus de Jongker, burger, woonachtig te Salatiga, impetrant van het beneficium van cessie, ingevolge resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade, in dato den 29sten juli 1823 no. 41, op het bij rekweste gedaan verzoek, aan den Raad van Justitie dezer stede, in dato den 18den augustus jl., en bij nadere dispositie van den 3den dezer, heeft geobtaineerd, krachtens zijne verkregene brieven van cessie, citatie, tegen zijne crediteuren met de clausule van edicte voor zoo veel de onbekende aangaat;

Zoo is het, dat ik Daniel Pijl, eerste deurwaarder en gezwooren exploitateur bij gemelden Raad, mits deze dagvaard, bij edicte, alle voor zoo veel de onbekende crediteuren, ten laste van de cessionant aangaat, om te compareren ter openbare rolle van voornoemden Raad, op woensdag den 29sten october aanstaande, des morgens te half acht ure, ten einde de door hem geobtaineerde brieven van cessie te zien presenteren en tevens te hooren eischen, interinmenten van dezelve te hooren verzoeken om ontlasten te worden

van de personeele comparitie met admiffie, om bij procureur te mogen occupeeren, en eindelijk, om te komen zien stellen een curator over zijne cessie orants goderen, die de behandeling derzelve zal hebben tot anders dienaangaande zal zijn geordineerd.

Aldus gedaan en gepubliceerd, te Samarang, den 23sten september 1823.

Eerste deurwaarder en gezwooren exploitateur voornoemd,
D. PIJL.

DE insolvente boedels van wijlen John Robbertson en Andries Joseph Pagesse, aan de defoliate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge provisioneel reglement art. 9, elk, en een iegelijk, die aan dezelve iets verschuldigd is of van dezelve te vorderen heeft, verzocht, om daarvan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken, van heden af te rekenen.

Batavia, den 1sten october 1823.

Op last van de defol. boedelk.

De secretaris,
FOCQUIN.

ALLE de gene, welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan, den boedel van den Chinese The Angong, worden door de ondergeteekende agenten van de Samarangse Weeskamer, alhier residierende, verzocht, daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken.

De agenten voornoemd, arv
C. J. SMITH,
C. BEEM.

Batavia, den 25sten sept. 1823.

Bekendmaking.

IN de maand november, den dag nader te bepalen, zullen, door de Weeskamer alhier, worden verkocht, eenige pedakken en erven, staande en gelegen bij de Chineesche kamp, en zulks voor rekening van den bijgemelde kamer, onder curatek staande Matthijs Adrianus Sonn van Basel.

Op last der Weeskamer voornd.
De secretaris,
FOCQUIN.

Batavia, den 18den october 1823.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebracht, dat aan het post-kantoor te Batavia pakketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden.

naar schip kapitein
Amsterdam, Ned. schip Jan en Cornelis, J. Kroon.

Idem, dito schip Java Packet, W. Blom.
Idem, dito schip Waterloo, N. Haken.
Antwerpen, dito schip Auguste, J. Anderson.
Rotterdam, dito brik Kwik, J. van Duijn.
Ternate, dito dito De Hoop, L. Wei ter.
Amsterdam, Amerik schip Pack, H. Oxnard.
Bourbon; Fransche brik Oronnoy, A. Brea.

BATAVIA, den 17den october 1823.

De postmeester,
P. A. BIK.

Wissel Cours.

Op Nederland, 24. 24 f. per 50.
Op Engeland, 50. 40 f. per 100.
Op Bengalen, 60. 186 sicca ropfen per 100 f.

Batavia, den 17den october 1823.

Namens de directie der h. urs
H. D. L. ELLINCKHUIJSEN,
Secretaris en thesaurier.

Getrouwd,
F. U. CANUET,
met
ANNA POGENPPORE.
Batavia, den 28sten sept. 1823.

Getrouwd,
JAMES EDWARD WHITEMAN,
met
ANNA ELIZABETH DECKER,
Batavia, 28 september 1823.

MARRIED.] At Batavia, on Sunday the
28th ultimo, *James Edward Whiteman,*
Esq. to Miss *Anna Elizabeth Decker,*
eldest daughter of the late *J. B. Decker,*
Esq.

Getrouwd,
RITZE EVERTS, ritmeester bij het
7de regiment huzaren.
met
CATHARINA HENRIETTA HALSIJ.
Djoejakarta, den 21sten sept. 1823.

Getrouwd,
J. H. LEVIJSSOHN,
met
A. J. C. T. VAN SPRANG.
Batavia, den 8sten oktober 1823.

Getrouwd,
G. W. VAN EVERS,
met
M. W. HARTELIFF,
wed. Meijer.
Samarang, den 6den oktober 1823.

HEDEN verloorste, van een' zoon,
de echtgenoot van
S. VAN SLOOTEN.
Batavia, den 1sten oktober.

HEDEN beviel, zeer voorspoedig,
van eene dochter, *Mechteld Ardash,*
echtgenoot van *Mrs. P. H. Engel.*
Kramat, 29 september 1823.

HEDEN verloorste, zeer voorspoedig,
van een' welgeschapen dochter, de ge-
liefte echtgenoot van
J. GISSER, ritmeester bij het
regiment huzaren no. 7.
Buitenzorg, 1 oktober 1823.

Op den 31sten januari 1823, is,
te Amsterdam, voorspoedig, van twee
welgeschapene dochters verlost, *Paulina*
Croese, geliefde echtgenoots van den heer
P. J. N. Vereul.

HEDEN beviel, van een' zoon, de
huisvrouw van
W. PURVIS.
Padang, 6 september 1823.

BIRTH.] On the 6th inst., at Padang,
Mrs. Purvis, of a Son.

HEDEN verloorste, van een' dochter,
de echtgenoots van
G. MOSTERMAN.
Goenoeng-sabarie, 5 oktober 1823.

HEDEN verloorste, van een' zoon,
de echtgenoot van
J. J. HEMLER.
Batavia, 4 oktober 1823.

HEDEN verloorste, van een' zoon,
B. J. Nederbosch, geliefde huisvrouw van
J. VERVEER.
Muntok, 8 september 1823.

HEDEN beviel mijne geliefde vrouw,
Joanna Kock, voorspoedig van een'
dochter.
P. VAN ANGELBEEK.
Malakka, den 23sten aug. 1823.

HEDEN verloorste, zeer voorspoedig,
van een' zoon, de geliefde echtgenoot
van
HORST.
Batavia, den 26den oktober 1823.

HEDEN verloorste, van een' dochter,
de echtgenoot van
J. H. MCLEAN, kapt. 2de bat.
20ste afdeeling infanterie.
Sourabaja, 28 september.

HEDEN beviel, ontijdig, echter voor-
spoedig, van een' welgeschapen zoon, *G.*
C. Esfer, geliefde huisvrouw van
L. ELGENHUIZEN, onder haver-
meester.
Sourabaja, 9 oktober.

Tot mijne groote droefheid, over-
leed mijn broeder *Johannes Leohard*
Thierens, in leven 2de luitenant bij het
regiment huzaren no. 7; waarvan, bij deze,
kennis wordt gegeven aan mijne bloedver-
wanten en bekenden.

Alle degene, die iets te pretenderen
hebben, of verschuldigd zijn, worden ver-
zocht, dit binnen zes weken, aan de on-
derg teekende testamentaire executeuren be-
kend te maken.

THIERENS, kapt. bij de 19de af-
deeling nationale infanterie.
VAN DER SMEDEN, ritmeester van
het regiment huzaren no. 7.
Wettewreda, 2 oktober 1823.

HEDEN overleed tot onze bittere
droefheid, ons jongste kind, *Anna An-*
soinette Elisabeth, geboren den 15den
november 1822.

J. KORTENBOUT VAN DER SLUIJS,
E. J. KORTENBOUT VAN DER SLUIJS,
geb. de *Lusane de la Sabloniere.*
Indramajoe, 26 september 1823.

HEDEN ontving ik van mijne
bedroefde echtgenoot, de voor mij zoo
smertelijke tijding, van het overlijden van
ons geliefde kind, genaamd *Frans Hen-*
drik, te Sourabaja, op den 26sten dezer,
in den ouderdom van slechts drie maanden
en negentien dagen.

P. BOOSS,
Patissier, (in de Residentie Japara en Joana),
den 28sten september 1823.

HEDEN overleed, tot bittere droef-
heid van mij en mijne kinderen, na eene
ziekte van negentien dagen, mijne waarde
en teder geliefde moeder, *Catharina Kle-*
ling, weduwe *Meilsma,* in den ouder-
dom van 64 jaren.

J. J. MEILSMA.
Samarang, den 25sten sept. 1823.

Op den 4den oktober, overleed, te
Palimanan, mijn vriend *Wilhelm Chris-*
tian Ludwig Roetgen.

Alle degene, welke naar den overleden
iets verschuldigd zijn, dan wel te
vorderen hebben, worden verzocht, daar-
van ten spoedigste opgave en betaling te
doen aan den

Testamentaire executeur,
J. DE GRAVE.
Batavia, den 9den oktober 1823.

Op den 26sten augustus jl., over-
leed, te Amboina, aan de gevolgen van de
Cholera Morbus, mijne geliefde huisvrouw
Johanna Diderika Vijnbroek, in den
jeugdigen ouderdom van 20 jaren, 7 maan-
den en 7 dagen, mij nalatende een zoontje
van circa 4 jaren.

Op denzelfden dag overleed, aan die ziek-
te, mede aldaar, de moeder en man,
(*A. de Groot,* Gd., 1ste luitenant),
van mijne overledene vrouw's zuster; het
zal gemakkelijk zijn zich een denkbeeld te
vormen omtrent den toestand van onze
zuster, welke in eenige uren hare moeder,
man en zuster verloor, en welke slag nie-
mand gevoeligter dan mij heeft kunnen tref-
fen, waar van ik bij deze aan alle vrienden
en bekenden kennis geve.

A. U. BOONEMMER,
Grijs, den 23sten sept. 1823.

HEDEN overleed, in den ouderdom
van ruim 26 jaren, de 1ste kommissie ter
algemeene rekenkamer, *Heinrich Egeard*
Wijhelm Kestler.

De executeuren,
H. J. MEIJNDERTS,
J. DE GRAVE.
Batavia, den 6den oktober 1823.

Den 8sten dezer, overleed alhier,
de wel edel gestr. heer *C. van den Broeck*
de Terbecq, 2de luitenant bij het regiment
huzaren no. 7; degene, die iets te pre-
tenderen hebben van, dan wel verschuldigd
zijn aan deszelfs boedel, gelieven opgave
of betaling te doen, binnen den tijd van
zes weken, aan de kommissarissen

J. L. BEELAERT, 1ste luit.
J. VAN LAKERVELD, 2de luit.
Rijswijk, 10 oktober 1823.

ALLE degene, die iets te pretenderen
hebben van, dan wel verschuldigd
zijn, aan den boedel van wijlen den heer *Ja-*
bers Semail, op den 15den juni ll., te Pa-
dang overleden, worden verzocht, zoo
spoedig mogelijk, opgave te doen aan den
ondergeteckende executeur, of aan zijn
agent den heer *J. F. Smith*
J. STEWART.

DE generaal-majoor van *Geen* geeft
met een diep gevoel van smart, het
voozenaderlijk hart steeds zoo droe-
vig berigt, dat, op den 19den september
ll., te Banka, is overleden, deszelfs
zoon, de heer *De W. van Geen,* eerste
luitenant-adjudant, in den jeugdigen ouder-
dom van omtrent 26 jaren; welk verlies
voor zijne nagelatene vrouw en kinderen
onherstelbaar is.
Rijswijk, den 8sten oktober 1823.

ALLE degene, welke iets te vorderen
hebben van, dan wel verschuldigd
zijn, aan den boedel van wijlen den Inlan-
der *Mochamat Sale,* gelieven opgave of
betaling te doen, binnen den tijd van zes
weken, aan de ondergeteckende testamen-
taire executeuren.

RAPIE, en
NASEHOON.
Batavia, 10 oktober 1823.

INGEVOLGE qualificatie van den testam-
entaire executeur, in den boedel van
wijlen den kapitein luitenant ter zee, *J. H.*
Pfeil, in 1823 in Nederland overleden,
wordt elk en een iegelijk in deze kolonie,
welke eenige uitstaande zaken, betrekkelijk
den voorschreven boedel moogt hebben, bij
deze uitgenoodigd, om daarvan ten spoe-
digste, behoorlijke opgave te willen doen,
aan mij ondergeteckende

L. LANGE.
Batavia, den 11den oktober 1823.

Moet ik mij, voor weinigen tijd,
verheugen, bij het ontvangen der tijding,
dat mijn echtgenoot, *Johannis Filip-*
bertus Casimirus Schilling, laatste chirurg-
gyn-majoor bij het garnisoens hospitaal
te Samarang, welke, voor ruim twee jaren,
tot herstel zijner gezondheid naar het Vader-
land was vertrokken, eerstdaags alhier
stond terug te keeren, dan zal een ieder
kunnen beseffen, hoe ik getroffen werd
door het plotselinge berigt, dat hij, op
den 23sten maart jl., te Amsterdam, aan
de gevolgen van eene leverziekte, in den
ouderdom van 44 jaren, was overleden.

Ik betreur in hem een deugdzaam en he-
derijk echtgenoot, met wien ik, gedurende
zes jaren, de genoeglijkste echt smaakte
en daar ik mij van de deelneming mijner
vrienden en bekenden overtuigd houde,
verzoek ik van brieven van rouwbeklag
te mogen worden verschoond.

J. W. SENSTIJS,
30, weduwe *SCHILLING,*
Sourakarta, den 1sten oktober 1823.

DE iets te vorderen heeft van, dan
wel schuldigd is, aan wijlen den

Chinees Gouw Lekkert, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen, uiterlijk binnen zes weken, aan den Chinees Tan Soengko, als speciale last en procuratie hebbende van de executeuren in gemelden boedel.

Gouw Tjongs en Tan Klauw Bong.
Batavia, den 16den oktober 1823.

Bekendmaking.

ELKE en een legelijk, welke eenige boeken in leen mogt hebben van wijlen den heer J. C. van Haisels, in leven medicijn doctor en gecompliceerd tot het natuurkundig onderzoek, in Nederlandsch Indië, wordt verzocht dezelve ten spoedigste te doen geworden, aan den tweede ondergeteekenden te Buitenzorg.

H. MACGILLAVRIJ,
O. VAN RAALTEN,
Executeuren.

Den 25sten September 1823.

ALLE degene, welke iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn aan de nalatenschap van wijlen den hoog edel gestrengen heer Mr. Cornelis Adrianus Cantor Visscher, worden verzocht, daarvan vóór of uiterlijk tot ultimo november eerstkomende, opgave of betaling te doen, aan den ondergeteekende; zoo mede worden alle degene, voor wien de overledene zich als borg mogt hebben geïnterponeerd, verzocht, zich van andere borgen te willen voorzien.

Van naam der gezamenlijke executeuren,
T. G. CANTER VISSCHER,
mede executeur.

Batavia, 2 oktober 1823.

ALLE degene, die iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den heer H. K. Kettler, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen 14 dagen, na dato dezes, aan den mede executeur,

H. J. MEIJNDERTS.
Batavia, den 19den oktober 1823.

Vendu-advertissemanten.

Op maandag den 20sten oktober 1823.

IN den tuin van den heer A. Dekker, op Molenvliet, van wagens, paarden, zilverwerken en huismeebelen; en voor rekening van anderen, van tafel-ferviesen, chineesche lijwaten, geschildert tot kleeding van lijf-eigenen, padij bij hoeveelheden van vijftig en van een honderd bosfen, enz.

Op dinsdag den 21sten oktober 1823.

VOOR het kantoor van J. L. Diering, op de groote rivier, voor rekening van de heeren Addison en Co., van schrijf-papier, zijden doeken, horlogien, anten, toomen, nankings, chitzes, laken, thee, maroquin leder en leder voor wagens, Bengaalsche witte rijst, wolle deken, propfen, hagel, gezouten vleesch, spek, chineesche tafel-fervieses, enz.

En precies de 11 ure, 12 uur.

De navolgende vastigheden, voor rekening van wijlen Tjse Lakniq.

No. 1. Zeker erf, zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stads nieuwpoot, in het oosterveld, het 28ste deel van het blok L, sub no. 14, gemerkt 24.

No. 2. Zeker erf, zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stads nieuwpoot, in het oosterveld, het 28ste deel van het blok L, sub no. 14, gemerkt 25.

No. 3. Zeker erf, zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stads nieuwpoot, in het oosterveld, het 28ste deel van het blok L, sub no. 14, gemerkt 26.

No. 4. Zeker erf, bebouwd met seven steenen kamertjes en een gang, zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bij de verponding loopende no. 1671, staande en gelegen buiten deze stads nieuwpoot, in het oosterveld, het 28ste deel van het blok L, sub no. 14.

Op woensdag den 22sten oktober 1823.

VOOR het huis van wijlen den heer Kettler, staande op Jacatra, van eenige meubilaire goederen en kleeding-stukken, en voor rekening van differente personen, van eenige paarden, zilverwerken, en andere goederen meer.

Op donderdag den 23sten oktober 1823.

VOOR het negotie-huis van Stahl en Kemper, op de groote rivier, van beste roode wijn en bier op bottels, geïllauwer, en selzerwater, boter, hammen en kaas, beste tarwe en boekweite meel, extra fraaije schilderijen, fijne laken, medicamenten, schrijf-behoeften, boeken, zijnde de laatste uitgekomen werken en verscheiden andere goederen, enz.

Op vrijdag den 24sten oktober 1823.

VOOR het stoffhuis van wijlen den heer Mr. C. A. Cantarvischer, van juweelen, gouden- en zilveren staven en gemakte zilverwerken, huismeebelen, waaronder een groote gladhouten glazen kast, geschikt voor een toko, wagens, paarden, enz.; en een fraaije collectie boeken, waaronder regtsgeleerde en andere werken, volgens rondgezonden catalogus.

DE verkoop van de drie stukken land genaamd PANOENGANGAN, toebehoorende aan den heer G. E. Teisfere, geannonceerd in de courant no. 39, tegen het laatst dezer maand, zal eerst in het laatst van oktober aanstaande plaats hebben; zullende inmiddels de conditien van verkoop, van prime, diert, maand, ten Vendu-kantoor ter visse liggen.
Batavia, den 28sten sept. 1823.

IN den loop der aanstaande maand, zal, per publieke veiling, worden verkocht, het huis van den ondergeteekende, staande en gelegen binnen de stad, op klein roes-malakka, voorzien van ruime dispens, slaven-vertrekken, stal en wagenhuis, enz.

F. RIJNHART.
Batavia, 2 oktober 1823.

IN den loop dezer of in begin der volgende maand, de dag en plaats nader te bepalen, zullen voor rekening des boedels van wijlen den heer J. G. Bauer, verkocht worden:

1°. Het door denzelfden bewoond geweest zijnde, huis, bijgebouwen en erven, op Rijswijk.

2°. Het thans door den heer B. van Starckenborgh Jutting, bewoonde huis, bijgebouwen en erven, mede op Rijswijk, en

3°. Het thans door den heer J. W. F. van Gitters, geoccupeerde huis, bijgebouwen en erven, mede aldaar gelegen.

De bewijzen van eigendom en belendingen, liggen ten Vendu-kantoor ter visse.

En zullen om het vnden van den kooplicht gemakkelijker te maken ten faveure van minderjarige legatarissen uit dien boedel bekeningen worden toegestaan onder eerste verband der vastigheden en borgtocht van twee door de bewindvoerders in den boedel te approberen personen; en dat wel op het eerste perceel, groot zestien duizend, op het tweede tien en op het derde acht duizend Indische guldens, waarvoor Raadschuldkennissen zullen moeten worden gepasseerd in grove, harde, gouden, of zilveren klinkende muntspecten, zoo als zulks geschiedt bij het passeren van die instrumenten ten faveure der Weeskamer alhier, allen rentende drie kwart per cento gelijkzamen maands, zonder aanmaning onder ultimo juni of december te voldoen en onder verpligting, indien immers op de betaling der renten gepast wordt, van aflegging van het kapitaal bij

meerderjarigheid of eerder huwelijk der minderjarigen, in allen gevallen met vier maanden opzegging, K. HEIJNIS
Mede geannonceerd
den 16den oktober 1823.

NGW landing from the brig Marap Captains Fincub, from America, and for sale by Shillaber & Co. Pork and Beef in half bbls. Pickled Fish, Tar, Pitch, Spars, Shoes, brown and Windsor Soap, Flour, &c.

Te koop

VOOR afbraak, waartoe reeds vruchterlangd is, dan wel ter bewoning en zulks, des verkiezende, met meubelen, het huis Klein-Oord te bevragen bij den eigenaar, K. HEIJNIS.

BIJ Wallenderf, Hipp en Zimmermann, zijn te bekomen: extra goede geconserveerde provisien, als: zout vleesch en spek, gerookte tongen, boter in potten en vaatjes, koek, banket, muisjes, pruimen, korenten, soezonen, enz.; alles per laatste schepen aangebragt.

BIJ van Puyten en Co. zijn te bekomen de volgende goederen, aangebragt per de laatste aankomende schepen: versche provisien, puik van boter, ham en zoetemelkische kaas; als ook koper- en ijzer krukken-gereedschappen, waaronder zijn: wafel- en oblie-ijzers, tulband- en kaakjes-pannen, koperen ketels en braadbekkens, en koekpannen; verder differente soorten van wijnen, als: roode, chateau margo, port, port, mader, spaansche, frontignae, bergetat, muscaat en rhijn wijn, fijne likeuren, sirbop van punsch, Hollandse en Havana sigaren, beste rooktabak, en de cordon, peperment, mosterd, fijne speekzaizen, enz.

DE ondergeteekenden bieden te koop aan, een fraai, comfortabel, politiek, meten, trippen voor wagenbekleding, garnituren voor wagens, esquisse roode wijn van Gekken, Kuisper en Bonn, en een extra-ordinair fraaije kleedspeigel uit een glas, 51 1/2 duim hoog en 33 1/2 duim breed, met mat vergulde lijst, enz.; alles aangebragt per schip JAVA PAKET, van Amsterdam, 12 oktober 1823.
VAN RIJCK, PREDIGER en CO.

Te koop of te huur

DE ruïne van mejufvrouw de weduwe Weber, op de Amandus-gracht, te bevragen, bij HEUKEYLUGT.

Te koop

EEN familie slaven, waaronder een meisje van 15 jaar, te bevragen bij mevrouw Sug in de buiten nieuwpoot straat.

For Sale

WOOLLEN Cloth, Europe and Manila Cordage, Iron, Anchor and Grapnels, Anvils Iron Money and Book Chests, hard-ware, Paint, Madeira Wine and Pale Ale, an elegant London landaulet with harness for four horses, English Carriages, Carriage and Buggy Harness, &c. &c. PATON, MORGAN & CO.

FRESH Stationery from London viz Medium, Demy, Folio Post gilt and wore, Letter and Note Paper, best Quills, Wafers, Pencils &c. Also fresh Bengal Ghee or clarified butter and Spanish Dollars 25 per picul in large or small quantities.
LIVETT & GONSALVES

Pas aangebragt.

HODSONS pale ale, zwaar en ligt
bier, verliche Delftsche grasbiter,
Stolksche-, Leidtsche- en Edammer kazen,
Westphaalsche hammen, gerookte ribben
en paterstukken, dito bilstikken, moot-
en rookzalm, bloem- en zuurkool, keu-
kenzuren, vruchten op brandewijn; waar-
onder morellen, grutterswaren, pruimen,
rosijnen, korenten en vijgen, gedroogde
vruchten, konfituren, zuikerwerk, ban-
ket en koek; Zwitserische kazen, saucij-
sen de boulogne, keuken-siroop, paer-
garst, mosterd, *Stoughton* en van der
Veens elixer, gerookte osfontongen, 12
per fine mans- en kinder hoeden, post- en
schrijfpapier, pennen, lak, ouwels, kau-
voor boeken enz., bij

WATTENDORFF, HIPPE en ZIMMERMAN.

Uit de hand te koop.

HET land *Bangliaw* met denzelfs hui-
zingen en vischvijvers, gelegen beoos-
ten Batavia, tuschen de landen *Lagon* en
Tjenkran, te bevragen bij

L. HEUKEVLUGT.

Batavia, 10 oktober 1823.

Te koop

Bij H. Dorfeuille, blanke rijst van
Sourabaya, per kooijang of per vijf
en tien pikels. Als ook vier slavinne, van
Cheribon aangebragt, die het naaiwerk
verstaan.

GROENHAGEN verlangt gemaakte
broeken te koopen voor eenen billijken
prijs.

TEN huize van de weduwe *Schneider*,
in de binnen nieuwoort-straat,
versche aangebragte, extra fraaije dames
hoeden, shwals, bal kleedjes en een asfor-
timent mans rokken, enz., enz.

For Sale.

THE import cargo of the American
ship *The Diamond*, captain *Strous*,
last from London; consisting of Hodson's
Pale Ale in casks, Oilmills Stores, English
and Swedish Iron and Iron-Nails of all
sorts, Sheet-Copper, Woolen-Cloth and
British Cotton-Goods of all description.
Please apply to

COLVILLE & CO.

Batavia, 9th October 1823.

Te koop

Bij de gebroeders *Beijnon*, ligt en
zwaar bier, onderscheidene soorten van
wien, zalfwater, boter, kazen, pru-
medanten, korenten, rosijnen, keuken-
zuren, enz. de cologne, peperkoeken,
tuinzaden, lijfsels voor 2 en 4 paarden,
verfwaren en verfwasten, blauw en
zwart laken. Goede horologien, Engel-
sche katoenen, naalgaren, wagenbesslag, enz.

BUITEN de reeds vroeger geadvertende
goederen, is nog bij den ondergetee-
kende te bekomen, de navolgende, met het
schip *de Gezusters*, nieuw aangebragte
goederen, als: fraaije dames balkleeden,
bloemen, guirlandes, witte en gekleurde
satijnen en linnen, blondes, crippen, witte
en gekleurde zijde en everlaste dames-
en kinder schoenen, astrale lampen, enz.;
alsmede een fraai assortiment spiegels,
van 1 tot 6 voet grootte.

J. VAN DIJK.

Wetevrede, den 16den oktober 1823.

Advertentie

Bij den ondergeteekende zijn te beko-
men de onderstaande goederen, aan-
gebragt met de laatste aangekomene sche-
pen, als:

Extra fraaije mahoniehouten kabinet-
ten, secretaïres, chifonnieres, commodes;
schilderijen en meubelbesslag, een asfor-
timent van mans, kastoren kinder-hoeden
voor jongens en meisjes, maron couleu-
ren otter- en astracan mutsen, met ver-
niste kleppen en galon, kinder-petten,
dames-kleden, witte- en zwarte voiles,
witte breede en smalle Brabantische kanten,
tule, gekleurde linnen, guirlandes,
boeketten, satijnen, schildpad- en vergul-
de dames-kaminnen, Engelsche heeren-
dames, kinder laarzen en schoenen,
mans sokken en kinder kousen, heeren
en dames handschoenen; epauletten, dra-
gons, borduursels, militaire Willem's Or-
des en linten, fijne gekleurde lakens,
flannel, Fransch linnen en moltonse de-
kens, als ook pletterwerken, geslepen en
ongeslepen, bier, witte en groene
vingerglazen, porcelaine bouillon en an-
dere soorten van kopjes en schoteltjes
met diviesen en vergulde randen; alsmede
zijn te bekomen, roode, rijnische, malaga,
madera en muscaat wijnen, likeuren, jene-
ver en bitter, selzer geisluuer- en fachi-
ger water, peper-, secretaris, succade en
snipperkoeken, banket, bitterkoekjes en
sintnicolaas gebak, jongens en meisjes
muisjes, mede puik van provisien als: boter,
hammen, zwitserische kaas, ingelegde en
gedroogde groenten, zuren, salada-olij,
wijn-azijn, korenten, pruimedanten, ro-
sijnen en meer andere provisien; mede nog
extra fraaije biljard-ballen, complete za-
dels, geëmelde en glazen tui en, kin-
der speelgoed, eau de cologne en eau de
lavande, pommade, en traan in pullen,
enz. enz.

Mede zijn nog bij den ondergeteekende
te bekomen gemaakte mans kleederen, en
kunnen ook bij denzelfen aangemaakt wor-
den.

P. FRÖLECKE.

den 17den oktober 1823.

DE ondergeteekenden hebben de eer hu-
ne geëerde begunstigers te berigten,
dat zijne tweede toko hebben geopend
in den binnen nieuwoort-straat, te Bata-
via, en dat aldaar, zoo wel als op Welte-
vrede, bij hen zijn te bekomen, de onder-
staande goederen, aangebragt met het schip
de Gezusters, kapitein *Lutjens*, als:

Diamanten vorringen, oorlietten, doekspelden en
hoepelingen.
Bloed-coralen colliers met gouden, sluitjes en
kettingen.
Gouden horologie-kettingen met cachetjes en
netels.
Zilveren sigaarpijpen, maaldekokers, tandstokers
en potloodpennen.
Zilveren suikerschopjes en met zilver gemonteerde
flacons.
Extra fraaije spiegels, schilderijen en diverse maho-
niehouten meubelen.
Dames en heeren laarzen en schoenen.
Diverse handschoenen van cabret en zeemleder.
Fijne kinder kousen.
Mans- en kinder-hoeden rste kwaliteit, fraaije grif-
fender hoeden en verniste lederen koetsiers-hoeden.
Diverse mutzen en lederen petten.
Een extra fraai assortiment galanterie-waren en
kinder speelgoed.
Verschkeide tabaks-dozen en sigaar-kokers, haarpos-
ten, tandeschuimers, haarspelden enz.
Fraaije marokijn lederen en mer zee-bondenvel over-
trokken dames reis-koffertjes.
Eau de cologne, eau de lavande, huile antique en
pomade.
Hollandsche tabak in dozen, dito sigaren en St.
Omer snuif in fleschen.
Korenten, rosijnen, pruimen en vijgen in kistjes.
Goud- en zilver-oognaalden, haarnaalden en rijg-
pennen.
Pleete handekken.
Fraaije versierde ronde en vierkante trommelgjes,
waarin diverse suikerwerken.
Porcelaine astrale lampen met glazen bollen.
Porcelaine bouillon koppen met gouden randen en
diviesen.
Diverse soorten van bier- en wijn-glazen.
Echte gouden en zilveren epauletten voor hoofd-
officieren, kapiteins en luitenanten; dito linten, moe-
tels en dragons, geborduursde kragen en opslagen,
goud galon enz.
Blauw en grijs laken.
Gekoperd Fransch flannel.
Koek en banket in soorten, witte beschejes met pe-
permunt, bonbon enz.
Beste Zwitserische chocolade.
Roggenbrooden in blik.
Fijne Goudsche pijpen.
Diverse tiketten van *Pocking* en *Jenever* op zwarte
bessen.
Rood en geel marokijn leder.
Rode wijnen in kisten en op vaten.
Zwaar bier, en azijn op vaten.
Hijels en halve manden selzerwater.
Madera, rijnische, muscaat- en champagne wijn.

Jenever, bitter, cognac en witte Franck brande-
wijn in kelders.

Schijfbeloofden, verswaren enz.

FERWERDA en CO.

Batavia, den 16den oktober 1823.

Te koop

EEN groot huis staande op groot
roos-malaka, met kustsleunen ge-
vloerd, heeft schoone materialen; adres
bij *Hindermeijer*.

Te koop

Bij *Hindermeijer*, op Noordwijk, super-
fijne zwarte-, blauwe- en gekoe-
leurde lakens, uit de fabrieken van *Louiers*
en *Sedan*, witte- en roode cognac brande-
wijn, oude jamaika rum, heele en halve
kelders jenever, goude franjes, alles tot
eenen civielen prijs.

Te huur

MET primo november aanstaande, een
steenen huisje met een gedeeltetuin,
op het Molenvliet, bij

H. J. HOOGEVEEN.

MET de *FANNIJ* is van Antwerpen
aangebragt: eenig velin papier,
eenige exemplaren van het woordenboek
van *Siegenbeek*, een uitgezocht partijtje
muziek en eenige horologiemakers-gereeds-
chappen, adres bij *G. de Raadt en Soest*,
Batavia, 16 oktober 1823.

For Sale.

THE Premises in Newpoort-street of Ba-
tavia, presently occupied by Messrs.
Paton, Morgans & Co. Please apply to
COLVILLE & CO.
Batavia, 16th October 1823.

Bij *Dorfeuille* zijn te bekomen: bloe-
men, guirlandes, wijn van *Ellinck*
huizen en chateau margaux, amandelen,
wagen-tuigen voor 2 en 4 paarden, boe-
ken, speelgoed enz.

DE heer *C. Rapuls* heeft de eer het
publiek te verwittigen, dat alle zijne
negotie-zaken met den heer *J. Maurin*
ten einde zijn, en dat de heer *Auguste*
Collard zijn eenigste agent te Samarang
blijft, bij wien allerlei soorten van goo-
deren, in zijn toko, te bekomen zijn, te-
gen zeer billijke prijzen.

KRUIJT en *VAN DASTEN*, adverteer-
ren dat in hun magazijn te bekomen
zijn: fraaije Engelsche en Brabantische
zwarte en witte hoeden, Engelsche bem-
den, schoenen en laarzen, en kantoog
behoefden, als: groot-boeken, journalen,
kast en copij-boeken, schrijfbloeden, zuiker-
goed, enz.

SUPERFINE English drab, and black
s-hats, ditto ditto shirts, seal skin
caps, boots and shoes, st rion: y &c., to
be had at, *van der KRUYT & CO.*

On sale by the subscribers,

SUPERIOR Madeira Wine in whole,
half and quarter Pipes, just landed
from the ship *Jamaica*, Captain *Watt*.
ADDISON & CO.
Batavia, 16th October 1823.

A. J. D. RIGHINI heeft de eer het
geëerd publiek bekend te maken,
dat hij in het huis, voormaals bewoond
door den heer *Kummerle*, logement heeft
opgerigt; verzoekt een ieders gunst en
recommandatie en beloofd eene goede en
prompte bediening.

Batavia, 9 oktober 1823.

(Het eerste en het tweede bijvoegsel.)

TWEEDDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 18den OCTOBER, 1823.

MEN verlangt vracht in een fchip, gedestineerd naar de Kaap de Goede Hoop, 25 lasten of daaromtrent. Te bevragen bij

COLVILLE en CO.

Batavia, 9 october 1823.

KENNIS wordt hiermede gegeven, dat het interest van den heer *Israel David*, in de handelsbetrekkingen van de firma *Chateau en Co.*, met wederzijdsch genoegen, van heden ophoudt te bestaan, en dat de affaires van genoemde firma zullen gecontinueerd worden door den heer *L. Chateau*.

CHATEAU en CO.

Samarang, 25 september 1823.

NOTICE is hereby given, that the interest of Mr. *Israel David*, in the Concern of Messrs. *Chateau & Co.*, ceased and determined this day by mutual consent. The business of the said Firm, will continue to be conducted by Mr. *L. Chateau*.

CHATEAU & CO.

Samarang, 25 September 1823.

H. D. L. ELLINCKHUIJSEN, naar Europa vertrekkende, verzoekt afdoening van de met hem uitstaande zaken.

DE ondergeteekende voornemens naar Europa te vertrekken, verzoekt allen welke van hem iets te pretenderen hebben, zulks te komen verevenen vóór ultimo october.

ROB. MORRIS.

THE undersigned intending shortly to depart for Europe, requests all persons, having any claim or demand against him, to bring the same for settlement by the end of the present month, at the Office of Messrs. *Deans & Co.*

ROB. MORRIS.

Batavia, 1st October 1823.

P. T. H. CHEVALLIER, heeft tot zijne gemagtigden aangesteld de heeren *van Rijck en Gevers*.

VERTREKT naar Nederland de gepensioneerde luitenant der eerste klasse van de koloniale marine, *H. W. Florenstein*, met deszelfs zoon.

F. VAN HECKE, voornemens zijnde dit eiland voor eenigen tijd te verlaten, heeft de verevening zijner achterblijvende zaken, zoowel voor zichzelf als die der belangen van den heer *A. Sinave* te Brugge, opgedragen aan den heer *Krijt en van Dasten*.

Batavia, 19 october 1823.

F. GEERLIETZ vertrekt naar Europa.

Batavia, 18 october 1823.

LUITENANT *Blomhert* vertrakt naar Nederland.

Schilpad Soep

Bij BARNES,

Op Maandag den 20sten october.

Schilpad Soep

ALS naar gewoonte, zaterdag en woensdag, bij *W. Pieters en Co.*, bij de boom.

Batavia, 10 october 1823.

Advertentie.

ONS gedragende aan onze advertentie van den 1sten der vorige maand waarbij wij kennis gaven van de disolutie onzer firma van *Colville, Jutting en Co.*, zoo hebben wij thans de eer bekend te maken, dat wij, van heden af, de liquidatie der zaken onzer gezegde vorige firma, hebben opgedragen aan de heeren *Colville en Co.*, die zich daarmede wel hebben willen belasten.

J. COLVILLE.

B. VAN STARCKENBORGH JUTTING.

G. DE RAADT.

Batavia, 1 october 1823.

Notice

WITH reference to our public advertisement of date the 1st instant, intimating that our Partnership in Business would cease this day; we now beg leave to announce that the affairs of our late Firm, have, by mutual agreement been transferred from this date to Messrs. *Colville & Co.*, who, for our account, are charged with the liquidation of the same.

J. COLVILLE.

B. VAN STARCKENBORGH JUTTING.

G. DE RAADT.

Batavia, 1th octob. 1823.

Advertentie.

DE ondergeteekende hebben de eer te berigten, dat zij allier een Huis van Negotie en Commissie hebben opgericht, onder de firma van *G. de Raadt en Soest*.

G. DE RAADT.

F. W. SOEST.

Batavia, 1 october 1823.

Notice.

THE undersigned beg leave to acquaint their Friends, that they have formed an establishment in this place, for the transacting of Commission and other Business, and that the same will be conducted under the Firm of *G. de Raadt & Soest*.

G. DE RAADT.

F. W. SOEST.

Batavia, 1st October 1823.

Pasfage

MET het zeer snel-zeilend fchip *AUGUSTE*, waarmede kapitein *Anderson*, in den loop van deze maand naar Antwerpen vertrekken zal, hetzelfde is bijzonder geschikt voor den overvoer van pasfagiers. Adres bij den kapitein, ten kantore van

G. DE RAADT en SOEST.

Batavia, 1 october 1823.

For passengers only.

THE very fast sailing ship *AUGUSTE*, which will leave this for Antwerp, in all this month. Apply to the Captain at the Stores of

G. DE RAADT & SOEST.

Batavia, 1st October 1823.

LE Brick *OROMASE*, capitaine *Breit*, partira pour Bourbon et Maurice, du 1er au quinze du mois, il prendra du fret et des pasfagers; s'adresser à monsieur *Reynaud* suprecargue, chez madame veuve *Schneider*.

For Freight or Charter,

THE fine, fast-sailing English ship *ALBION*, burthen 600 Tons, expected from Port Jackson by the 1st November. Apply to

ADDISON & CO.

Great-River-street,

Batavia, 16th October 1823.

FLECOMTE heeft de eer bekend te maken, dat hij de door hem gepasseerde procuratie op de heeren *Chateau en Co.*, heeft ingetrokken, en tot zijnen algemeenen gemagtigde heeft aangesteld, den heer *H. Pieters*, koopman te Samarang.

Samarang, den 10den october 1823.

DE eigenaar van een kist met kleedren, uit Nederland aangebragt, per de *WATERLOO*, gemerkt *OCHB*, staande aan ordre, wordt verzocht dezelve, tegen betaling der vracht en daarop geloopten onkosten, te laten afhalen, bij

WATTENDORFF, HIPP en ZIMMERMAN.

DE ondergeteekende verzoekt alle brieven of kistjes, enz.; voor hem uit Europa, of van elders, te Batavia arriverende, te willen bezorgen aan de heeren *van Rijck, Gevers en Co.*, te Batavia.

VAN MEETEREN BROUWER,

Notaris,

Sourabaya, 16 september 1823.

WISSELS OP NEDERLAND, bij *VAN RIJCK, PREDIGER en CO.*

Societeit de Harmonie.

BAL en SOUPER, op dingsdag den 21sten dezer, op den gewonen tijd.

De secretaris,

C. A. G. ROMSWINCKEL.

Rijswijk, den 16den october 1823.

De Directeur der Lands Drukkerij, brengt ter kennis van de Heeren intekenaren op het werk getiteld: *Annales du Salon de Gand* of *Verzameling van Afbeeldingen en Beschrijvingen der voornaamste Schilderstukken van kunstenaars der Nederlandsche School*, dat de verzochte exemplaren van dat werk, uit Nederland zijn aangekomen, en dat dezelve ter Lands Drukkerij, voor de Heeren intekenaren, verkrijgbaar zijn tegen betaling van f 27-15 voor de 16 afleveringen, op best papier, en van f 41- op velijn papier.

Batavia den 1sten October,

J. G. COORENGEL.

TER Lands Drukkerij zijn van de pers gekomen de nummers 40, 41 en 42 van het staatsblad van 1823.

NEDERLANDSCHE STAATS-ALMANAKKEN, voor den jare 1823, zijn mede ter Drukkerij verkrijgbaar, voor f 5:15.

TER Lands Drukkerij is te bekomen, tegen den prijs van f 4:--: Indisch-GESCHIEDKUNDIG OVERZIGT, der KONINKLIJKE VOORSCHRIFTEN, omtrent het beheer der Staats-Uitgaven in NEDERLAND, door *S. DASSEVAEL*.

GEDRUKT TE BATAVIA,

ter Lands Drukkerij.

